

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 10. junija 1885.

Obseg: Košnja v najem. — Seme japonske ajde. — Od dežja pokvarjeno seno. — Cikasto vino. — Boj proti krvni uši. — Vprašanja in odgovori. — Poročila o stanji letošnje letine na Kranjskem. — Naznanilo. — Volilno gibanje. — Zemljepisni in narodopisni obrazi. — Zamet v stepah. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Košnja v najem**

in sicer obojna, sena in otave, oddala se bode potom dražbe na vrtu c. kr. kmetijske družbe na Poljanah v četrtek 11. junija ob 11. uri dopoludne.

Seme japonske ajde

dobi se pri opravištvu vrta c. kr. kmetijske družbe na Poljanah v Ljubljani.

Od dežja pokvarjeno seno.

Skoraj vsako leto se prigodi, da vjame dež kmetovalca ob času košnje ter da na ta način kmetovalec na kakovosti sena veliko škodo trpi. Nemški kemik Stöckhardt izračunal je, da premočeno seno ali sploh tako seno, ki se je zaradi slabega vremena moralo dolgo časa sušiti, izgubi desetino raztopljivih redilnih snovi. Vsled nekega poskusa na akademiji v Tarandu najdlo se je, da seno, katero je 13 dni ležalo na prostem pri lepem in pri grdem vremenu, izgubilo je 12.5% od vseh suhih sostavin, kar je toliko kot četrt vse prvotne redilne vrednosti. Otava se vsled dežja še dosto bolj poslabša kot seno, ker jo mokrota vsled njenih tankih štibel in mehkode dosto lože prešine; otava se pa tudi slabeje suši in zato tudi hitreje prične gnjiti in zavreti.

Deteljno seno ravno tako zgubava na svoji vrednosti. Neka detelja, ki je skozi 14 dni bila skoraj vsak dan premočena od dežja, izgubila je od svojih prvotnih suhih sostavin 3.8% beljakovine, 20.6% dušca prvotnih redilnih snovi in 3% rudninskih snovi, vsega skupaj toraj izgubila je ta detelja vsled izluževanja in zavretja 27.4%.

Pokvarjenje sena vsled dežja popolnem zabraniti ne bode skoraj mogoče pri sedanjih razmerah, sosebno ker nimamo toliko zanesljivih vremenskih prerokovanj, da bi se zamogli na-nje zanašati ter odločiti, ali bi kosili ali ne.

Pač se pa lahko ognemo marsikaki nepriliki, ako vse previdno opazujemo in se po tistem ravnamo; kajti so gospodarji, ki pri slabem vremenu napravijo boljše

seno kot drugi pri lepem vremenu. V prvi vrsti je pri košnji trave ali detelje naglost vsega priporočila vredna in pa začetek košnje ob pravem času. Pokosi naj se vedno le toliko, kolikor je mogoče naglo pod streho ali v kozolce spraviti. Po našem mnenji ni kmalu kake druge tako praktične kmetijske stavbe, kakor je naš slovenski kozolec. Posebno praktični so dvojni kozolci, ki imajo streho čez oba kozolca, pod katero se dá veliko shraniti in ob nevihti se pa lahko več naloženih voz spod zapelje in tako precejšnje škode obvaruje. Ob času košnje so kozolci prazni in če nam vreme nagaja, spravimo lahko seno v kozolce. V kozolcih je seno neodvisno od vlažnosti in toplote zemlje, torej ne more tako hitro zavreti, veter pa, ki prepihuje kozolec, skrbi, da se seno hitro suši. Žalibog, da pri nas na Kranjskem ravno tam, kjer se posebno veliko sená prideljuje, je težko napraviti kozolce zaradi nadležne burje.

Pri spravljanji premočenega sená v skednje moramo biti zelo previdni, ker tako seno, če tudi mislimo, da je suho, vendar rado plesnuje in trhleni; plesnoba in trhlenje pa ne storijo sená samo nezdravega, ampak pospešujejo ob enem tudi razkrojitev redilne snovi na škodo redilni vrednosti sená. Tako seno naj se hrani v zračnih prostorih, kamor je mogoče pri lepem, toplem vremenu zrak spustiti, pri vlažnem vremenu pa vhod vlažnemu zraku zabraniti.

S tem, da se naredé v senu rovi, skozi katere zamore zrak vleči, spolni se ta naloga prav lahko; taki rovi dajo se narediti z drogi, ki se primerno postavijo. Ako imamo na razpolaganje drenažne cevi, je tudi dobro jih potakniti v seno, za katerega se je bati, da se pokvari.

Med zmetavanjem od dežja izpranega sena potresa se kuhinjska sol, katere zapreči plesnobo in naredi senó okusneje. Vzame se 0.32 do 1.6 kilograma soli za vsakih 100 kilogramov sená. Seno se po celem prostoru razprostira in na vsak 25 centimetrov debelo plast se pa sol potrese.

Ako je bilo pa seno vsled kake povodnji oblateno, ali da sploh pri krmjenji kaže veliko prahu in plesnobe, treba ga je pred krmjenjem obtolčiti ali omlatiti; najboljši je pa tako seno na mlatilnem stroji omlatiti, kjer se najbolj prah otrese.

Z primernim mešanjem sena z drugimi krmili, koji njegovo okusnost povečajo, ali pa s poparjenjem in

